

geren – i overensstemmelse med sædvanlig praksis udarbejde en redegørelse om de forfatningsretlige spørgsmål i forbindelse med Danmarks ratifikation.

2. Justitsministeriet har imidlertid til brug for besvarelsen generelt oplyst følgende om grundlovens § 20:

»Bestemmelsen i grundlovens § 20 har følgende ordlyd:

»§ 20. Beføjelser, som efter denne grundlov tilkommer rigets myndigheder, kan ved lov i nærmere bestemt omfang overlades til mellemfolkelige myndigheder, der er oprettet ved gensidig overenskomst med andre stater til fremme af mellemfolkelig retsorden og samarbejde.

Stk. 2. Til vedtagelse af lovforslag herom kræves et flertal på fem sjettedele af folketingets medlemmer. Opnås et sådant flertal ikke, men dog det til vedtagelse af almindelige lovforslag nødvendige flertal, og opretholder regeringen forslaget, forelægges det folketingsvælgerne til godkendelse eller forkastelse efter de for folkeafstemninger i § 42 fastsatte regler.«

Grundlovens § 20 opstiller de betingelser, der skal være opfyldt for, at der til en mellemfolkelig myndighed kan overlades beføjelser, der efter grundloven tilkommer rigets myndigheder.

En af de betingelser, der følger af bestemmelsen i § 20, er det såkaldte bestemthedskrav, hvorefter beføjelser, der efter grundloven tilkommer rigets myndigheder, kun kan overlades »i nærmere bestemt omfang«. Om dette krav anfører Højesteret i den såkaldte Maastricht-sag (Ugeskrift for Retsvæsen 1998, side 800) bl.a. i præmis 9.2 følgende:

»Udtrykket »nærmere bestemt omfang« må forstås således, at der skal foretages en positiv afgrænsning af de overladte beføjelser dels med hensyn til sagsområder, dels med hensyn til beføjelsernes karakter. Afgrænsningen skal gøre det muligt at vurdere suverænitetsafgivelsens omfang. Sagsområderne kan beskrives i rummelige kategorier, og det kan ikke kræves, at omfanget af suverænitetsafgivelsen er angivet så præcist, at der ikke kan blive tale om skøn eller fortolkningstvivl. De overladte beføjelser kan angives ved henvisning til en traktat.

Bestemthedskravet i § 20, stk. 1, udelukker, at det overlades til den internationale organisation selv at bestemme omfanget af sine beføjelser.

Udtrykket »nærmere bestemt omfang« kan ikke forstås således, at beføjelser, der tilkommer rigets myndigheder, kun kan overlades til en in-

ternational organisation i begrænset – dvs. mindre – omfang.«

Grundlovens § 20 finder bl.a. anvendelse ved overladelse af beføjelser til en mellemfolkelig myndighed i tilfælde, hvor det er op til den mellemfolkelige myndighed at tage stilling til, på hvilket tidspunkt den kompetence, der ligger inden for rammerne af de overladte beføjelser, skal benyttes. Der kan i den forbindelse bl.a. henvises til Henrik Zahle, Juristen 1992, Suverænitets-overladelse: Tidspunktet for overladelsen, side 243 ff., der bl.a. anfører følgende (side 245):

»At kompetencen overlades, kan indebære, at der etableres en dansk in-kompetence. Eller at overladelsen blot medfører, at den supranationale myndighed nu er beføjet til at træffe beslutning indenfor det pågældende kompetenceområde, uden at den pågældende kompetence af den grund er bortfaldet. Eller mest praktisk, at det er op til den supranationale myndighed at tage stilling til, hvornår og hvordan kompetencen skal udnyttes, og indtil en sådan udnyttelse er sket, består den nationale kompetence, men efter udnyttelsen er sket, er den nationale kompetence i større eller mindre omfang begrænset. Der kan bestå forskellige former for konkurrerende kompetence.

Grundlovens § 20's procedure for overladelse kan således anvendes, selvom den supranationale myndighed ikke umiddelbart efter overladelsen optager det pågældende emne til regulering i overensstemmelse med sin kompetence, jfr. herved Poul Andersen 1958 s. 497, Max Sørensen 1973 s. 317, Zahle 1989 s. 149.«

I tilfælde, hvor det er op til den mellemfolkelige myndighed at tage stilling til, på hvilket tidspunkt den kompetence, der ligger inden for rammerne af de overladte beføjelser, skal benyttes, vil det i forhold til det omtalte bestemthedskrav være afgørende, om de beføjelser, som overlades og som den mellemfolkelige myndighed herefter kan vælge at benytte, er af »nærmere bestemt omfang«.

3. Justitsministeriet har endvidere oplyst følgende om de bestemmelser i udkastet til forfatningstraktat, der er henvist til i spørgsmålet:

»I udkastet til forfatningstraktat er Unionens tre kompetencekategorier traktatfæstet: den eksklusive kompetence, den delte kompetence og den understøttende kompetence. Den eksklusive kompetence og delte kompetence er fastslået i EF-Domstolens praksis. Unionens delte kompetence defineres i artikel I-11. Bestemmelsen har følgende ordlyd: